

Czerwone i czarne

Coraz więcej rolników kupuje nasienie buhajów czerwono-białych, chcąc dochować się w stadzie takich właśnie krów. Aleksander Osten-Sacken wyjaśnia, jak bydło dziedziczy kolor umaszczenia i czego można oczekiwać, kojarząc buhaje czerwono-białe z krowami czarno-białymi.

W tym roku utworzono w Polsce jedną, wspólną dla bydła czarno- i czerwono-białego księgę bydła hodowlanego rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej. Dzięki temu zalegalizowano ostatecznie kojarzenie zwierząt o innym kolorze umaszczenia, czarno- i czerwono-białym, a potomstwo urodzone z takich kojarzeń może być bez żadnych zastrzeżeń wpisywane do ksiąg.

Co powoduje, że hodowcy używają w swoich stadach buhajów czerwono-białych? Są to przede wszystkim względy estetyczne – po prostu chcą mieć w swoim stadzie część krów o umaszczeniu innym niż czarno-białe. Jednak najczęściej kieruje nimi chęć wytworzenia typu bydła trochę innego niż wysokie i kościste holsztyńsko-fryzy. Można powiedzieć, że europejskie bydło czerwono-białe ma nieco mniejszy potencjał produkcyjny niż czarno-białe, jest za to niższe, mniej wymagające i lepiej umięśnione. Zasada ta nie sprawdza się jednak w wypadku każdego z buhajów, dlatego przed wyborem konkretnego rozplodnika trzeba przyjrzeć się wycenie budowy i pokroju jego córek w katalogu. Należy zwrócić uwagę na ich wysokość, a także dolew krwi h.f. – spotyka się buhaje czerwono-białe mające 75 i mniej procent dolewu tej rasy. Pewną pomoc może stanowić zamieszczanie w katalogach zdjęć córek buhajów.

Bydło holsztyńsko-fryzyjskie, zarówno czarno-, jak i czerwono-białe, jest różne w poszczególnych krajach. Powstało bowiem z odmiennej, krajowej populacji krów, krzyżowanej wypierającą z buhajami h.f. Dlatego kolejnym atutem krów czerwono-białych, jakim może być lepszy skład mleka, mają tylko krowy w niektórych krajach. Najlepiej sprawdzić to w katalogach buhajów, porównując średnią procentową zawartość tłuszczu i białka w mleku ich córek.

Dziedziczenie barwy umaszczenia u bydła holsztyńsko-fryzyjskiego przebiega według prostego schematu. Barwa czarna jest dominująca w stosunku do czerwonej i nie pozwala na jej ujawnienie się. Dlatego z kojarzenia krowy czarno-białej z czerwono-białym buhajem zawsze urodzi się potomstwo czarno-białe (z wyjątkiem takich krów, które miały kiedyś przekazane geny barwy czerwonej, ukryte i niewidoczne w ich umaszczeniu). Przykładem tego mogą